

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych (80% czasu) i wiedzy teoretycznej (20% czasu), zakończonego egzaminem.

Przygotowanie zawodowe dorosłych realizowane będzie w dwóch formach:

1. **Praktycznej nauki zawodu dorosłych**, umożliwiającej przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł zawodowy lub egzaminu czeladniczego, trwającej 12 - 18 miesięcy i kończącej się egzaminem przeprowadzonym przez komisję egzaminacyjną powołaną przez kuratora oświaty i otrzymaniem świadectwa na tytuł zawodowy lub czeladniczy.
2. **Przyuczeniem do pracy dorosłych**, mającego na celu zdobycie wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności, niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych, właściwych dla zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy, trwającej 3 - 6 miesięcy i kończącej się egzaminem sprawdzającym przeprowadzonym przez komisję egzaminacyjną powołaną przez kuratora oświaty lub przez instytucję szkoleniową wskazaną przez starostę i otrzymaniem zaświadczenia potwierdzającego nabyte umiejętności.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane według programu ukierunkowanego na zdobycie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej do wykonywania określonych zadań zawodowych. Program przygotowania zawodowego dorosłych jest przygotowany przez pracodawcę lub pracodawcę i instytucję szkoleniową. **Program** praktycznej nauki zawodu uwzględnia standardy wymagań będące podstawą przeprowadzenia egzaminu i niezbędne do wykonywania danego zawodu. Program przyuczenia do pracy dorosłych uwzględnia standardy kwalifikacji zawodowych dostępnych w bazach danych ministra właściwego do spraw pracy.

Dyrektor PUP zawiera z pracodawcą lub z pracodawcą i instytucją szkoleniową posiadającą akredytację WUP **umowę** w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych. Przygotowanie zawodowe dorosłych nie może przekraczać 8 godzin zegarowych dziennie i 40 godzin zegarowych tygodniowo.

Pracodawca realizujący przygotowanie zawodowe dorosłych:

1. Wyznacza opiekuna uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych z uwzględnieniem imienia i nazwiska oraz zajmowanego stanowiska.
2. Zapoznaje uczestnika z programem i obowiązkami.
3. Realizuje program przygotowania zawodowego dorosłych.
4. Prowadzi dokumentację w szczególności:

- listy obecności
- dziennik zajęć zawierający zadania praktyczne i tematy zajęć teoretycznych wyniki sprawdzianów okresowych
- wyniki i protokół egzaminu wewnętrznego jeżeli został przeprowadzony
- rejestr wydanych zaświadczeń o ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych

1. Zapewnia uczestnikowi odpowiednie warunki realizacji programu z uwzględnieniem profilaktyki, higieny i bezpieczeństwa pracy.
2. Przeprowadza szkolenie BHP.
3. Przydziela odzież i obuwie robocze, środki ochrony i środki higieny osobistej.
4. Zapewnia na zasadach przewidzianych dla pracowników bezpłatne posiłki i napoje profilaktyczne.
5. Dostarcza staroście w terminie do 5 dni po zakończeniu miesiąca listy obecności uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych.
6. Umożliwia staroście wykonywanie zadań związanych z nadzorem nad realizacją programu.
7. W terminie do 7 dni po zakończeniu przygotowania zawodowego dorosłych wydaje uczestnikowi zaświadczenie o jego ukończeniu.
8. Pracodawca zobowiązany jest do zwolnienia uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych na zajęcia prowadzone przez instytucję szkoleniową.

Opiekunem uczestników praktycznej nauki dorosłych może być osoba, która posiada:

1. Kwalifikacje instruktorów praktycznej nauki zawodu i tytuł mistrza w zawodzie, którego będą nauczać i przygotowanie pedagogiczne wymagane od nauczycieli, lub ukończony kurs pedagogiczny.
2. Kwalifikacje instruktorów praktycznej nauki zawodu nie mający tytułu mistrza w zawodzie powinni posiadać przygotowanie pedagogiczne lub ukończony kurs pedagogiczny oraz:

- świadectwo dojrzałości technikum lub szkoły równorzędnej albo świadectwo ukończenia szkoły pomaturalnej lub policealnej i tytuł zawodowy w zawodzie pokrewnym do zawodu, którego będą nauczać, oraz co najmniej trzy letni staż pracy w zawodzie lub
- świadectwo dojrzałości liceum zawodowego i tytuł robotnika wykwalifikowanego lub równorzędny w zawodzie, którego będą nauczać, oraz co najmniej czteroletni staż pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu tytułu zawodowego lub
- świadectwo dojrzałości liceum ogólnokształcącego, liceum technicznego, liceum kształcącego w innym zawodzie niż ten, którego będą nauczać, lub średniego studium zawodowego i tytuł robotnika wykwalifikowanego lub równorzędny w zawodzie, którego będą nauczać, oraz co najmniej sześćioletni staż w pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu tytułu zawodowego lub
- dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku(specjalności) odpowiednim do zawodu, którego będą nauczać, oraz co najmniej trzyletni staż pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu dyplomu lub dyplomu ukończenia studiów wyższych na innym kierunku oraz co najmniej sześćioletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać.

Opiekunami uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych w formie przyuczenia do pracy dorosłych może być osoba, która posiada:

- wykształcenie średnie,
- 3 letni staż pracy w zawodzie obejmującym zadania zawodowe,
- roczne doświadczenie w wykonywaniu zadań z zakresu nadzoru nad pracownikami, stażystami lub praktykantami.

Do zadań opiekunów uczestników przygotowania zawodowego dorosłych należy:

- zapoznanie uczestnika z jego prawami i obowiązkami oraz z programem przygotowania zawodowego dorosłych
- wyznaczenie zadań praktycznych oraz organizacja zajęć teoretycznych przewidzianych programem przygotowania zawodowego dorosłych
- nadzór nad wykonywaniem zadań przez uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych oraz udzielenie mu wskazówek i niezbędnej pomocy
- współpraca z urzędem pracy i instytucją szkoleniową przy realizacji programu przygotowania zawodowego dorosłych
- prowadzenie dokumentacji realizacji programu przygotowania zawodowego dorosłych u pracodawcy

Pracodawca organizujący przygotowanie zawodowe dorosłych otrzymuje pomoc de minimis w formie:

1. Refundacji na materiały i surowce, eksploatację maszyn i urządzeń, odzież roboczą, posiłki regeneracyjne i inne środki niezbędne do realizacji przygotowania zawodowego dorosłych w wymiarze do 2% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za każdy pełny miesiąc realizacji programu.
2. Premii w wysokości 400 zł za każdy pełny miesiąc przygotowania zawodowego dorosłych odbytego przez ucznia w związku z tym pracodawca powinien po ukończeniu realizacji programu przygotowania zawodowego dorosłych i pomyślnym zdaniu egzaminu przez uczestnika złożyć stosowny wniosek w terminie do 3 miesięcy.

Na przygotowanie zawodowe dorosłych mogą być skierowane:

1. Osoby bezrobotne.
2. Osoby poszukujące pracy:
 - otrzymujące świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny określone w odrębnych przepisach
 - uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej lub indywidualnym programie integracji o których jest mowa w przepisach o pomocy społecznej
 - będące żołnierzem rezerwy
 - pobierające rentę szkoleniową
 - pobierające świadczenie szkoleniowe przyznawane przez pracodawcę na wniosek pracownika na czas udziału pracownika w szkoleniach

Obowiązki uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych:

- branie czynnego udziału w zajęciach przewidzianych programem
- stosowanie się do rozkładu czasu pracy i regulaminu pracy obowiązującego u pracodawcy
- stosowanie się do planu nauczania i regulaminów obowiązujących w instytucji szkoleniowej
- przystępowanie do sprawdzianów okresowych oraz egzaminów przewidzianych po zakończeniu programu przygotowania zawodowego dorosłych
- przedkładanie staroście ankiety z oceną przebiegu przygotowania zawodowego dorosłych
- okazanie staroście i pracodawcy świadectwa uzyskania tytułu zawodowego, świadectwa czeladniczego albo świadectwa potwierdzającego nabyte umiejętności

Prawa uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych:

1. Prawo do stypendium w ramach odbywania przygotowania zawodowego dorosłych w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych. Za okres, za który przysługuje stypendium zasiłek nie przysługuje.
2. Prawo do 2 dni wolnych za każde przepracowane 30 dni kalendarzowych.
3. Prawo do zwrotu kosztów dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania przygotowania zawodowego dorosłych

oraz powrotu, jeżeli przygotowanie zawodowe dorosłych odbywać się będzie poza miejscem zamieszkania.

4. Prawo do sfinansowania kosztów zakwaterowania i wyżywienia w przypadku gdy przygotowanie zawodowe dorosłych odbywa się w miejscowości innej niż miejsce zamieszkania.
5. Osobie samotnie wychowującej co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia po udokumentowaniu poniesionych wydatków, prawo do refundacji kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7, w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku podstawowego dla bezrobotnych na każde dziecko.

Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych, który z własnej winy przerwał to przygotowanie lub nie przystąpił do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego, jest zobowiązany do zwrotu kosztów tego przygotowania zawodowego z wyjątkiem sytuacji, w której powodem tego przerwania lub nie przystąpienia do egzaminu było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Co powinna zrobić osoba zainteresowana odbyciem przygotowania zawodowego dorosłych:

- złożyć wniosek o skierowanie na przygotowanie zawodowe dorosłych.

Po ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych pracodawca nie musi zatrudniać uczestnika.

Osoba zainteresowana odbyciem przygotowania zawodowego dorosłych powinna złożyć stosowny wniosek o przygotowanie zawodowe dorosłych we właściwym ze względu na adres zamieszkania w powiatowym urzędzie pracy.